Jelentkezzék a téli táborra február 10—17!

Celldömölk, 1940 január 27., szombat. Ára 12 fillér. XIV. évfolyam, 4. szám.

CELLDÖMÖLKI HIRLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, gróf Széchenyi-utca 12. Telefon: 55. Csekkszám 17.258.

Felelős szerkesztő: NAGY IMRE

Előfizetési árak: 1 évre 6, ½ évre 3, ¼ évre 1.50 P. Megjelenik minden szombaton.

Belgrád: február 2.?

(Ki) Csak rövid ideje annak, hogy Csáky István gróf magyar és Ciano gróf olasz külügyminiszter a hagyományos magyar-olasz barátság jegyében Velencében találkozott és bennünket közösen érdekelő külügyi kérdéseket megvitatták. Még el sem ült a szele ennek a találkozónak és már új szél lengedez Balkán felől. Titkos erők mérkőznek egymással. Német, olasz, szovjet és nem utolsó sorban angol-francia erőfeszítés indult meg zárt ajtók mögött a Balkánért.

A velencei konferencia után egy másik konferencia híre jött napvilágra, bár ezt hivatalosan nem erősítették meg, sőt megcáfolták, hogy Károly román király és Pál jugoszláv régensherceg Versecen találkoztak. Ennek a találkozónak célja az lett volna, hogy bizonyos intelmek és jótanácsok hangoztak volna el Románia számára. Felvetődik tehát a kérdés, vajjon nem azért cáfolták-e ezt a titkolták a királyi találkozót?

Most, hogy Gafencu és Cincar-Marhovics külügyminiszterek találkoztak Belgrádban, most nincs semmi titkolni való. Ezt a konferenciát nem tartották szükségesnek titkolni egyik részről sem. Pedig ezen a nyilvános találkozón is éppen úgy, mint az annyira lapteizetlen arról volt szó: *milyen magatartást tanusítson Románia Magyarországgal szemben a jövőben?*

Olaszország éberen vigyáz továbbra is, hogy megtegyen a kívánt egyensúly a Balkánon. Figyelemmel kíséri a szovjet diplomáciai tevékenységét és készen áll megtorolni minden olyan kommunista áramlatot, amely a béké-veszélyeztetné.

A Németbirodalom sajtója minden alkalommal rámutatott arra, hogy fontos érdeke fűződik Délkelet-európa békéjéhez. Németország nyugati háborúja miatt, gazdaságilag meglehetősen el van szigetelve, illetve nyersanyagellátása körülményesebb lenne, ha Délkelet-európában változás állana be. Utalnunk kell itten az elsőrendű hadinanyag forrásra, a romániai kőolajra, amely a jelen körülmények között Németország rendelkezésére áll.

Az angol-francia erők tudatában annak, hogy a Balkán, illetőleg Délkelet-európa biztos nyersanyag forrása a Németbirodalomnak, szinten ezen a síkon igyekszenek hatást elérni. Céljuk tehát: valami módon elvágni Németország életterének gyökerét, bármilyen úton, bármilyen eszközzel. Latbavetik tehát a páncélszekrényeikben felhalmozott aranyaikat, elgurítják oda és annak, akinek nincsen, csak azért, hogy lángbaborítsák a békezónát.

Szovjetoroszország a „demokráciákhoz" hasonlóan életérdekének tartja, hogy számítása vegyék a Balkánon. Törekvései eléréséhez kikerülni Isztambult és Szófia felé terjeszkedni. Állítólag, a „Kremlben" ajánlatot tettek Bulgária revíziós törekvéseinek támogatására, ugyanakkor katonai támponokat kérnek a bolgár tengerparton.

Románia ebben a nehéz légkörben, mint érdeklődésünk, de egyuttal aggodalommal tekint a február 2-án összeülő Balkánkonferencia elé.

A Turul Szövetség fővezéri parancsa

Most küldte szét tagegyesületeinek a Turul Szövetség fővezérsége a legújabb fővezéri parancsát. A parancs érdekes rendelkezéseket tartalmaz. Többek közöttt elrendeli az összes tagegyesületek működésének felülvizsgálatát és megerősítését, új tagok, tagegyesületek szervezését, majd munkatervet ad az elhövetkező hónapokra.

Tartalmazza a parancsa Turul Szövetség húszéves jubileumi ünnepségeire vonatkozó rendelkezéseket is. Minden vidéki Turul-kerület és tagegyesület rendez ilyen ünnepséget, de a leghatalmasabb kétségtelenül a Pesti Vigadóban február 25-én megtartandó országos díszközgyűlés lesz. Ezen a díszközgyűlésen megjelennek az olasz, jugoszláv, német, bolgár, török ifjúsági szervezetek kiküldöttei is, sőt a harcban álló finn ifjúság is képviseltetni magát.

A díszközgyűlés megelőző napon országos mozgalmi és kulturális kongresszust rendez a szövetség a Turul-vár helyiségeiben. A kongresszust Sánta Gábor dr. és Pilos Vilmos országos vezérek készítik elő.

A fővezéri parancs elrendeli, hogy finn testvéreink anyagi megsegítése céljából minden Turul-bál bevételének jelentős hányadát a finn Vöröskereszt céljára kell befizetni.

Érdekes rendelkezése a fővezéri parancsnak az is, hogy a zuidóiörvényt kijáró vállalatok, magánosok megfigyelésére és a törvényellenségek jelentésére utasítja a Turul Szövetség minden tagját.

Hogyan harcolnak a finnek?

Egy finn tiszt szemléletőn járt a legutóbb állásokban. Szokás szerint megkérdezte a legénységtől, hogy történt-e valami fontosabb esemény. Megjegyzendő, az állást egész nap lőtte az ellenséges tüzérség.

— Van-e valami kár? — kérdi a tiszt.

— Semmi, hadnagy úr — hangzik a válasz.

A tiszt már tovább akart menni, mikor észreveszi, hogy az egyik legénynek csizmáiban lóg a hátizsákja. Megkérdi, mi az oka?

— Hadnagy úrnak jelentem tisztelettel, tizenöt óra harminc perckor egy gránátszilánk érte a hátizsákomat és a tábori kulacsom is darabokra tőrött, egyéb kár nem esett.

A katona akkor is ugyanazon a helyen állt, ahol tizenöt óra harminc perckor állott.

*

A karácsonyi ünnepek alatt, ahol csak lehetett, tábori istentiszteletet tartottak. A finn katonák tábori felszereléséhez tartozik a Biblia és a zsoltároskönyv. Leveleikben gyakran írnak lelki dolgokról és kérik hozzátartozóikat, hogy „ne csak reggel vagy este, de nappal is imádkozzanak érüket". A mélyen vallásos finnek magukban leszámoltak életükkel, lelkiismeretük tiszta és azért nem rettennek vissza a halálról sem.

*

A haza javára nemcsak a finn polgári lakosság körében folyik állandó gyűjtés, hanem maguk a fronton harcoló katonák is példát áldozatkészségről tesznek bizonyságot, így pl. az ú. n. harctéri földszorosban lévő csapatok december 15-ig több mint 150.000 márkát és 27 jegygyűrűt adományoztak.

*

Felderítő eljárőr cirkált az ellenséges vonalak mögött. Az egyik szakaszvezető megsebesült, altiszt társa ottmaradt mellette, bár az ellenség közeledett. Sebesült bajtársát elrejtette egy fenyő tövébe, hóval betakarta és ő is melléje húzódott. Az oroszok oda rohantak el közvetlen az orruk előtt, alig egy karnyujtásnyira. De szerencsére nem vették észre őket, ám a dermesztő hideg újabb veszedelemmel fenyegette a két altiszt. Különösen a sebesült állapota vált aggasztóvá. Végre az ellenség már annyira eltávolodott, hogy tőzsét gyujthattak. Két szál gyujtóval és a zsebkönyvből előkapart papírdarabkák segítségével sikerült valahogy a tűzrakás a fagyos rőzse alatt. A sötétség beállával aztán szerencsésen visszakerültek csapatukhoz.

Finn humor

Egy távoli géppuszkaőrszem mellé orosz gránát csap. A századparancsnok aggódva odamegy, hogy lássa a géppuskát, mi lett vele. Legnagyobb csodálkozására a géppuskás él! Nyugodtan ül a földön és egy repeszdarabot forgat.

— Milyen kutatás van a gránátnak? — kérdi a tiszt.

— Rendkívül nagy morális hatása volt — jelenti a géppuskás.

*

Egy finn katona lelőtte egy orosz tank személyzetét, belemászott az autóba és bevezette a finn vonalba.

— Sikerült pénz és ló nélkül hazakocsikázunk — mondotta, amikor megérkezett.

*

Sikerült egy tankot szétromboltak egy finn katonának.

— Ma jól megy az ócskavasgyűjtés — mondotta elégedetten.

Mikor a háború elején a finn csapatok visszavonultak a határ közvetlen közeléből,

1936—1939

Három évvel ezelőtt, január 24-én jelent meg először szerkesztőségünkben a Celldömölki Hirlap. Bekötöttünkben határozott irányban jelöltük meg, hogy lehetőségeink erőségünk a faji öntudatunk. Azt hirdettük három éven keresztül, hogy nézzen mindenki magába és keresse lelke legmélyén a magyar fajiság csíráit. Hirdettük, hogy nagy történelmi feladat előtt állunk. Európa átalakul s az új rend alapja: *a népi, faji gondolat s hogy Magyarország dj határait, nagyságát és sányát a faji népi erő fogja megszabni.* Ismételten hangot adtunk annak a hiszünknek, hogy népi mivoltunk, faji szépségeink nem műveletek: *végzetes veszély a nemzet számára.* Valljuk ma is, hogy a fajiság ma a legdöntőbb sors- és újvilág alkotó erő. Népünket erre rá kell ébresztenünk; fajiság szellemi bánni, meg kell tanítanunk, minden áldozatok árán is.

Az elmúlt három év az új magyarság ébredésének, a jövendő jöttének szellemi csírázása, [illegible] volt. Azóta intézmények, törvények sora alakult azon a fronton, amelyet mi vállaltunk három éve a magyarságért. A magyar föld és a zsidó hárdás múrlódás lépésekkel haladt azóta célja felé. Az elmúlt három év a mi számunkra a jövő kialakításának szellemi erőgyűjtése volt.

Mi a tervünk a jövőre nézve?

Először: Szellemi erőinket gyakorlati térre élvinni. A felszabadult szociális, kulturális és gazdasági erőket rendszerezni, intézményesíteni, a magyar faj mindenekelőtt a fölött való szolgálatában. Testvérnek tekinteni minden magyart. Úgy cselekedni, hogy a másik magyar is gyarapodjon. Úgy lépni, hogy a másik magyar is előbbre jusson. Minden körülmények közöttt cselekedni a jót. Minden munkánk fundamentumának tekinteni az új magyar lelkiséget, mely a magyar sorsot, a tennivalók összességét Isten tanításával méri a rendszerezi.

Másodszor: Nem ismerni a fajunknál értékesebb, feltehetőbb, díríbb, kiválóbb, ősibb, magasabbrendű, jelentősebb, fontosabb, előbbrevalóbb, istenhez közelebb álló fajt — *a magyarnál.* Minden fölötte és engedmény nélkül mi vagyunk a legelsők a magunk helyén.

Isten törvényeihez mért igazsággal, fajiságunkba vetett törhetellen hittel cselekvő indíló, rendszerező, szervező erővel szolgáljuk tovább Kemenesaljá a szen keresztül az egyetemes magyar jövő célját.

Evangélikus téli tábor február 10—17

A kemenesaljai egyházmegye február 10—17 ig a tavaly oly nagyszerűen sikerült téli tábor mintájára téli tábort rendez. Minden község és filia képviselteti magát a táborban. Jelentkezési határidő február 5. Az idei téli tábor a tavalyinál is jobbnak ígérkezik. Különösen érdekes lesz a kiállítások anyaga. A téli tábor rendezősege gróf Teleki Mihály földmivelésügyi miniszteri arra kérte, hogy a földmivelésügyi miniszitérium által kiadott sajtótermékeket küldje meg bemutatásra a téli tábornak. A kiváló előadógárda nevei közöttt oti találjuk: Bacsi Sándor pápai lelkész, Szencsy Gábor a nagytarcsai népfőiskola vezetőjének nevét is. Külön érdekességre tart számot, hogy a téli tábor egy kis népfőiskola lesz. A téli tábor előtt Kiss Gyula lelkész, az egyházmegye ifjúsági megbizottja, ifjúsági egyesületeinket meglátogatja. A téli tábor szerelném az ifjúsági egyesületek szervezési kérdéseiről is szó kerül. Ez a nagy munka bizonytja azt, hogy a kemenesaljai egyházmegye belmisszió munkája hagyományos példamutató lesz.

— Köszönő díjmukcválasztás Jánosházán. Jánosházán nagyhorosag előjárósága folyó hó 25 en, csütörtökön az esti órákban Mike Lajos tőbbbel egytanglag „magyarosnak hozzon munkát, amelynek mi is szívből örülünk.

egy utászkatonat hátra hagytak egy hidnál, azzal a parancccsal, hogy a hidat csak akkor robbantsa fel, ha az ellenség felvonult rá. Azzal tovább mentek, az utász pedig oti maradt, egyedül, elrejtőzve a híd lábanál. A többiek pár nap multva kerestni kezdtek a hátrahagyott katonát. Egy hirszerző osztagot küldtek a hídhoz, hogy megtudják, mi történt. Az utász ott ült most is, szép a helyen, ahol elhagyták és nyugodtan szívta a pipáját. Mikor megkérdezték, miért nem tért vissza a csapatjához, azt felelte, hogy az ellenség még nem érkezett a hídra és addig nem volt szabad távoznia helyéről, amíg a parancsot teljes egészében végre nem hajtotta.

Nemzetünk nagyságáért!

Irta: Máté-Török Gyula

Ő, hajszol a finn fajtestvérünk világtörténelmi szent példaadása! Ez faji dicsőségünk! Csupán csak 3 és ½, azaz három és félmillió lélekszám, tehát szám szerint is kis nemzet, de lélekben, erkölcsben, műveltségben, hősi rettenthetlenségben felülmúhatatlanul nagy nép, sőt óriás nemzet! Csodálatraméltó ország! Európa minden kis létszámú nemzete, hazafiui lelki erőt és erkölcsi erőt, buzdítást, lángoló öntudatot, történelmi szent ihletet, rettenthetlenséget merithet és kell is, hogy meritsen a mai roppant nagy ijesztgetések rémkorszakában!

Szét kell töpönk és szerba kell taposnunk a titkos politikai ügynökök által pokoli tervszerűséggel terjesztett nemzetgyilkos méreg-mesét az úgynevezett kis nemzetekről! A léleszámban kis nemzetek másodrendűségéről, alacsonyabbrendűségéről szétfecskendezett felfogást!

Kis létszámú, de lángoló lelkű, öntudatos, vasakaratú, elszánt, hősies nemzetek is... igenis, lehetnek nagy nemzetek, lehetnek mindunkatók! Felfuhatatlanok! Elnyomhatatlanok! Megemészíthetetlenek! Megváltoztathatatlanok! Halhatatlanok! Örökélettek! Elpusztíthatatlanok! Csak rajtuk, egyenegyedűli tulajdon történelmi akaratukon múlik: a lenni vagy nem lenni, élet vagy halál!

Megátalkodott makacsságú magyarságunkkal, korömszakadtáig öntudunk kell a nemzet öntudata fölött! Sohasem szabad a nemzet lelkét kiölni engedni lassan ható méhkonnyal, holmi gyáva alacsonyabbrendűségi elvek hirdetésével vagy fölbesugásával: pl., hogy kis nemzet a magyar, tehát mi lesz velünk?! Mit akarunk?! Semmit sem tehetünk?! Stb.! Kegyetlenül és kíméletlenül el kell taposnunk ezeket a kartékony lelki bacillusokat, még a társadalmi összejöveteleken is! Csupán előkelőskódó udvariasságból sem szabad agyonhallgatnunk!

Minapság többféle idegenség szelleme, szája rágja az ősi, örök magyar élet fáját!

Azok a nemzet igazi és tulajdonképeni nagyjai, azok a legnagyobb és legmagyarabb magyarok, akik lelket, tűzes lelket lángoló, öntudatos magyar lelket lehelnek a felrevezetett magyarságba!

Elszánt, öntudatos magyar erőt kell mutatnunk! Ez és csakis ez fog tiszteletet kiválani náluk. A meglepő, félénk, óvatos okosság soha! Mert ezt magyarul gyávaságnak hívják.

Mernünk kell mindenkor magyarságunkat megmutatni!

Aki a magyarságról kicsinyő véleményt hangoztat, ha úgy adja is elő, hogy csak hallotta (nem az ő meggyőződésű!), ha még oly tudományos álarcba bujtatva is, magyarellenes.

Górcsövön és távcsövön figyeljük a magyar élet minden legparányibbnak látszó jelenségét. Da cselekedjünk is!

Nincs nagyobb, fontosabb nemzet úgy, mint a magyarság alacsonyabbrendűsége, kicsisége hirdetése ellen való lankadatlan harci

Nekünk magyaroknak is, tervszerűen kell nemzeti nagyságunkért küzdenünk! Ennek a hangnak minden más, kisebbülő hanghogát agyon kell kiáltani!

Égigérő magasságba emeljük fel a magyar nemzeti öntudat lobogóját!

Magyar életünk szőfárának legelső szava: a harc!

Minden magyarnak szellemi csatasorba kell állnia és harcolnia!

A nyárspolgári szatócs, kicsinyes okoskodást szégyenletessé kell tennünk, mely a nemzetek nagyságának és életének egyedüli, félelmetes mértékétől a számol, a mennyiségi látja és vak a nemzetek minőségével, erkölcsi, lelki, történelmi értékével és igazi nagyságával szemben! Korunkban is vannak többszáz millió léleszámú, ősi nemzetek, sokkal kizebb létszámú népek politikája vagy gazdasági védőrendszer (protekturátusz) alatt! Viszont vannak szabad, független hazával rendelkező 3—4 milliós nemzetek! Vagyis a nemzetek történelme nem rideg számtani tényekben gyökerezik, hanem valami sokkal magasabb, magasztosabb, inteni, emberi, nemzetközösségi erényekben! A minőség mindig úra volt és úra lesz a mennyiségnek!

Ezen az alapon meg kell szervezünk a magyar nemzeti öntudat mindennel dacolni képes erejét! Mindennap magasabb és mind magasabb fokra kell hevítenünk ezt.

Meg kell mutatnunk, hogy a magyarság is öntudatra ébredt, igenis, nem hagyja magát megmátkonyozni, igenis harcol ősi, többezer éves egyéniségéért, megijesztetetlenül. Az idegen szellemek kisértéjtárása, sötétben bujkálása, hitvány politikai ijesztgetései ellenére is! Sőt csak azért is!

„Ezen légy, magyar: őrt ki fog állni, ha nem te, hazadért?!"

„Most van az ideje, csodákat műveini, most, vagy tán soha!"

„Nincs siker, nincs eredmény, áldozat nélkül!"

„Eszmék és igazságok is csak akkor győznek, ha nem hérmelik, hanem minden áldozatra is kész hősei, apostolai és vértanúi vannak!"

Csak előre!

Népfőiskola

(1936—39.) Három évünk küszöbén

Amikor a mult század közepén Dánia elveszette Schleswig Holsteint, a Dán nép teljes erőtlenségbe sullyedt. A dán nép tömegeit semmi sem érdekelte. Minden-mindegy nyugalommal fogadott mindent. Ebbe a tetemes csendességbe hirsant bele Grundtvig dán lelkész riadó szava: Amit külsőleg elvesztettünk, azt belsőleg kell visszaszerznünk. Ez az ige nem maradt puszta jelszó. Tervszerű munka indult meg a dán parasztság magasabb értékű szellemi, kulturális kimüvelésére. Megindult az új típusú, a lelkileg díjjelormált hősvérű dán embertipus kialakulása. Ennek a munkának lélekhelye a népfőiskola volt.

A népfőiskola tanintézet. Tanárai az élet emberei, a cselekvő lélek munkásai. Egy magasabbrendű lélekvilág fanatikusai. Tanítványok: a serdülő és a férfikor hatarán életirányuk döntése előtt álló a népiomegelbül kiválo népi tehetségek. A népfőiskola szellemi iránya: a népi műveltség erősítése fokozása, a parasztság nemzetfenntartó szerepének fokozása. A paraszti öntudat, önismeretem, önbirálaton, de történelmi felelősséggel való munkálása. Cél: minél több, a nemzet legszívósabb tulajdonságait ismerő parasztt falusvezetőt a falunak. A népfőiskola

la tananyaga: a nemzet legegyénibb kulturális, gazdasági és szociális értéke, öntevékeny példái és eredményei, gyakorlati hatóerői, a helyes értékelés és önnevelés jegyében. A népfőiskola misszió intézet: a népi ébredés evangéliumi erővel telitett munkásainak folytonosan jót cselekvő munkatábora. A népfőiskola tananyaga a paraszti élet vezetéséhez szükséges gyakorlati értékerő. Módszer: személyes hatás, munka és hitközösség, együttes átélés, a magyar testvéri közösség mindennapos gyakorlása.

Nemcsak a német néptanitók, de a dán népfőiskolák is háborút nyertek. Igy válott dánia mintaparaszt állammá, az egész világ agrár gazdaságának példájává. Dánia megoldotta agrár kérdését, mert megtudta oldani parasztnevelését. A finn népfőiskolák pedig most vivják értékállóan harcukat — a barbár tömegekkel.

Magyarországon több népfőiskola kísérlet folyik. Legeredményesebb a nagytarcsai. Hódmezővásárhelyen, Veszprémben is inditottak meg népfőiskola felállitására mozgalmat. Sőt Budapesten egy parasztakadémia tervén is dolgoznak. Mindebből a mi számunkra az a tanulság, hogy Kemenesalján is meglehet, sőt meg kell csinálni a Kemenesaljai Népfőiskolát. Miért? Hogyan?

Jövőnk, sorsunk: a népi felemelkedés, a paraszti életforma teljessége. Ez pedig: A kis paraszti birtokoknak korszerű, jól felszerelt üzemesitése. Parasztszövetkezetekre alapozott mezőgazdasági ipar. A magyar földből és emberből mindent kihozó munka kell. Ennek elvégzéséhez, a magyar élet átállitásához, az életformánk gyökeres és átfogó megujhodásához azonban elsősorban minden előtt: a feladat nagyságához mért korszerű műveltséggel telitett embertömeg és hagyományai népi erejének teljében élő nép. A föld és a rajta élő nép gazdasági és szociális létének megszervezésével párhuzamosan sürgősen le kell raknunk a népi kultúrpolitika intézményeinek alapjait.

A népi kultúrpolitika alapjai, intézményei: elemi iskola négy osztálya, mezőgazdasági szakiskola négy osztálya, téli gazdasági iskola és szaktanfolyamok, középfokú gazdasági iskolák, népfőiskolák, népfőiskolai szellemi munkatáborok, parasztkollégium, iskolánkivüli népművelés, kultúrház, könyvtárhálózat. A négy elemi iskola a gazdanevelés alapjait rakja le. A mezőgazdasági szakiskola a korszerűen művelt parasztság tömegeit teremti meg. A magyar parasztság általános szakműveltségét biztositja. Téli gazdasági iskolák, tanfolyamok az időszerű szakműveltséget nyujtják. A középfokú gazdasági tanintézetek a magyar középbirtoknak, a falvaknak, gazdálkodási közösségeknek nevelnek korszerű gazdavezetőket. A népfőiskolák öntudattal telitett, lélekben jól felkészült, gyakorlati erőkkel felfegyverzet vezető réteget adnak a falunak. A népfőiskolai munkatáborok az ország különböző részeiben a különböző paraszti közösségeket forrasztják egybe — népünk kiváló értékeit mutatják be, az ország megismerését, népi értékmeglátást szolgálják. Az iskolánkívüli népművelés mindezeknek ébrentartása a széles tömegekben. A kultúrház az elmondottaknak hajléka. A könyvtárhálózat az önképzésre ad lehetőséget. A legfelsőbb népi iskola, kultúrpolitikai szerv: a parasztkollégium, amely az ország legkiválóbb népi értékeit gyűjti egybe s az ország minden tevékenységi területére népi országvezetőket nevel, a paraszti osztály középosztállyá való fejlesztését munkálja.

A magyar nép ösztönös életereje, művelődési vágya ezen a sikon tör előre. Ma még látszólagos formakeresés. Látszaniakarás. Holnap már eleven valóság. Ható erő. Ne várjuk mig népünk megragadja a végzete lejtőjén saját sorsa kerekét s új irányt parancsoljon létünk szekerének, hanem mi is, a vágyukból való vágy, a kinjukból való kín, a vérükből való vér, daloló kedvvel fajtánk száguldó végzetkerekének küllőibe markolunk.

A felsorolt művelődési intézmények átállitása s megteremtése Kemenesalján legszebb nemzeti feladat. Szívet remegtető építő munka. Ehhez azonban az szükséges, hogy ássunk el minden csatabárdot. Isten tudja mit hozó idők küszöbén szálljon egy béketáborba minden magyar. Szoritsanak kezet az ellenségek, s lássák meg egymás szemében, a távoli idők vészthozó jöttét. Álljanak egymás mellé méginkább a barátok s szálljon Kemenesalja tépett társadalmi, szaggatott felekezeti, nem szünő politikai békétlenségére — minden magyarok testvéri békességének, pusztulásunk veszélytudatának élése. Mert, ha máskép lesz, akkor önfia vágta sebbel hullunk, önmagunkra rakta ravatalra, önmagunk ásta sírpartjaira — s lehull a függöny egy drámai játék után, melyet úgy hivtak, hogy magyar történelem.

A CVSE sportrepülő szakosztályának beszámolója

Mielőtt beszámolómat közölném, hálás köszönetet mondok sportrepülő társaim nevében Celldömölk nagyközség képviselőtestületének, közönségének a Sághegyi Bazaltbánya Rt. Igazgatóságának és a Mesteri község Legeltető Társulat vezetőségének, a nyujtott, hathatós anyagi és erkölcsi támogatásokért, melyekkel lehetővé tették, hogy Vasvármegye, de egyuttal a Dunántul egyik legszebb reményekre jogositó sportrepülő szakosztálya Celldömölkön megkezdhette működését.

Az 1938 májusában huszonkét fővel megalakult szakosztály, a nemes és hazafias cél tudatában — fáradságot és áldozatot nem kimélve — eleinte Budaörsre járt, hogy — amíg a MÁV Igazgatósága által adományozott gép megérkezik, — addig is szakszerű oktatásban részesüljenek a szakosztály tagjai. Ez sikerült is, mert 1939 tavaszán megérkezett géppel már mint „haladó" kezdők repülhettünk.

Az itthoni kezdet, bár kisebb-nagyobb akadályokkal, — főleg sok-sok lekicsinylő gunyolódásból és megnemértésből eredő rosszindulattal, — biztatóan indult és haladt úgy, hogy rövid nyolc üzem-napunk a legszebb reményekre jogosithat bennünket.

A repülőgép megérkezésétől júliusig terjedő idő alatt, a kedvezőtlen időjárás és a gép kisebb mérvű javitásai miatt elveszett idő levonásával, nyolc üzem-nap alatt százötvenkét fő oktatásával, háromszázhetvenegy felszállással, 53 perc 12 másodperces összidőt repültünk s egy „A" vizsgát szereztünk.

Az augusztus 13-tól 24-ig Szolnokon rendezett MÁV repülőtáborban tizenketten vettünk részt és hat üzem-napon harminckilenc fő oktatásával, negyvenhét felszállással 15 perc 1 másodperces összidőt repültünk és hatan tettünk „A" vizsgát. „B" vizsgát a katonai intézkedés folytán nem tudtunk szerezni, mert a tábort feloszlatták. Igy is szép összeredményt értünk el a mult évben, mert tizennégy üzem-nap alatt százkilencvenegy fő oktatásával, négyszáztizennyolc felszállás mellett 1 óra 8 perc és 13 másodpercet töltöttünk a levegőben.

Szakosztályunk jelenlegi létszáma egy „C", egy „B", hét „A" vizsgás és harmincöt kezdőből áll.

Az 1939 májusában megkezdett hangár felépítése befejeződött, míg a tetőszerkezet a katonai bevonulások és áthelyezések miatt a tavaszra halasztódott.

Szakosztályunkat időközben súlyos veszteség érte, mert a szakosztály életrehívóját Dr. Andaváry Ferenc MÁV főtisztet, a szakosztály vezetőjét Veszprémbe helyezték, míg Miskolczi Béla főmérnök, MÁV fűtőházfőnököt, szakosztályunk építőbizottsági elnökét az Igazgatósághoz rendelték be.

Igy agilis vezetőink elvesztésével fogunk a szebb és boldogabb jövő s eredményekben dúsnak igérkező 1940 es év kedvező kihasználásához, hogy szeretett oktatónk, Győrvári Ernő „C" vizsgás, oktatótanfolyamot végzett repülőnk fáradságot és elernyedést nem ismerő szakszerű vezetése mellett minél több kiváló tudású és alapos felkészültségű repülőt adhassunk — ha kell — hazánknak, hogy amikor felharsan a csatakürt, mi is oda állhassunk egy babérlevéllel a dicsőségtől ragyogó Patrona Hungariae homlokára övezendő babérkoszorút kötők közé.

És Ti, kedves olvasóim, ne legyetek lekicsinylők és gáncsoskodók, hanem igenis legyetek velünk szemben megértők. Egyelőre csak ennyit kérek. S ha majd ezzel a kevés kéréssel megajándékoztatok bennünket s mi felfokozott tettrekészséggel és küzdeniakarással ismét dolgozva és eredményt elérve fogunk Hozzátok fordulni, hogy hallgassatok meg és támogassatok „Nagy Magyarországot" visszaszerző munkánkban! ...

Domby István szakosztály-ügyvezető.

A húsz éves MOVE emlékei Kemenesalján

A Magyar Országos Véderő Egyesület az elmult év végén ünnepelte 20 éves fennállásának évfordulóját. A MOVE megalakulása kezdetén állandó összeköttetésben volt a budapesti központtal a Magyargencs—Hőgyészi Ifjúsági Sportegyesület. Különös meghatottsággal olvassuk Gömbös Gyula, akkori MOVE elnök levelét, melyet az akkori magyargencsi ifjúsághoz intézett. A levél 1921 június hó 3 án kelt, Gömbös Gyula eredeti aláírásával. A nagy s örök emlékű férfiú a következőket írja: A MOVE programmjának gerincét a sportnak minél szélesebb néprétegre való kiterjesztése is képezi; azáltal óhajtjuk a most fejlődő ifjúságot testileg és erkölcsileg edzeni és előkésziteni azokra a nagy feladatokra, amelyek jövőben reájuk várnak.

Egy másik levélben Gömbös Gyula a kemenesaljára járó „destruktiv" lapok névjegyzékét kérte. Ezek megszüntetése azonnali érdek. Ez a két tény is elég arra, hogy Gömbös Gyula magyar fajszeretetét bizonyitsa.

HIREK

— **Esküvő.** Kutassy Irénke Celldömölk és Nagy Sándor m. kir. csendőrtörzsőrmester Havasköz, folyó hó 28-án, vasárnap délután fél 6 órakor tartják esküvőjüket a nemesdömölki evangélikus templomban. — Farkas Matild Mersevát és Balogh Lajos m. kir. póstamester Tallós, február hó 4-én délután fél 4 órakor tartják esküvőjüket a külsővati róm. kat. templomban.

— **Halálozások.** Özv. Szabó Károlyné, szül. Szkok Amália, Szabó Károly országgyűlési képviselő és Szabó János gőzmalomtulajdonos édesanyja, folyó hó 22-én, hétfőn életének 73 ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 24-én, szerdán ment végbe az evangélikus egyház szertartása szerint, amelyen ott láttuk a Szkok, Akóts és Lippay rokonságon kívül Celldömölk és az egész környék előkelőségét. — Németh Imre tapolcai vendéglős, életének 60 ik évében folyó hó 22 én, hétfőn Tapolcán rövid szenvedés után elhunyt. Földi maradványait hazaszállították Celldömölkre, ahol folyó hó 26 án, pénteken fél 4 órakor helyezték örök nyugalomra a családi sirboltban a róm. kat. egyház szertartása szerint. Az elhunytat két testvére és széleskörű rokonsága, köztük Glatz István földink, a Korona-szálló tulajdonosa gyászolják. — Guothfalvi Guoth Gábor földbirtokos életének 69. évében folyó hó 22-én, hétfőn rövid szenvedés után Kemenesmagasiban elhunyt. Temetése 24-én, szerdán délután ment végbe az evangélikus egyház szertartása szerint a kemenesmagasi ev. temetőben. Az elhunytat 6 gyermeke, testvére és széleskörű rokonság gyászolja.

— **A vönöcki Ev. Leányegylet** az ifjúsági otthon mellett magyaros leányszobát épit.

— **Hivatalvizsgálat.** Dr. Hetthéssy Jenő főszolgabíró, Antal József vármegyei számvevőségi főtanácsos közbenjöttével szerdán a celldömölki községházán hivatalvizsgálatot tartott.

— **Lelkészválasztás.** A kemenesbőgyészi Evangélikus Gyülekezet az elmult vasárnap egyhangulag Váczy Dezső pápai hitoktatót választotta meg lelkészévé.

— **Téli gazdasági tanfolyam záróvizsga.** Az izsákfai téli gazdasági tanfolyam, amelynek 36 hallgatója volt, a jövő vasárnap tartja záróvizsgáját. A vizsgán a földmivelésügyi minisztert Hileb János, a csermajori Gazdasági Szakiskola igazgatója fogja képviselni.

— **Kodolányi János a kiváló finnbarát magyar népi író lett ismét a Bartha Miklós Társaság elnöke.** A Társaság működését — az ez évi munkaterv szerint — különösen a parasztság és a munkásság megoldatlan problémái szolgálatában állítja. Ezeket a kérdéseket nemcsak elméleti szemszögből, hanem összes gyakorlati vonatkozásaiban szándékozik a Társaság feloldani és eredményeit előadások és kiadványok alakjában az illetékesek és a nagyközönség elé tárni.

— **Táncmulatság.** Az egyházasshetyei evangélikus Nőegylet folyó hó 27-én, szombaton este 7 órai kezdettel tartja szokásos évi jótékonycélú táncmulatsággal egybekötött teaestjét.

— **Mozdonyvezető vizsga.** Dénes István, Ambrus József, Horváth Zoltán és Fehér István celldömölki mozdonyvezető tanoncok az elmult hétfőn és kedden, Budapesten sikerrel letették a mozdonyvezető vizsgát.

— **Az Ev. Ifjúsági Egyesület** ma, szombaton este összejövetelt tart. A tárgysorozat fontossága miatt minden tag feltétlen jelenjen meg.

— **Hirdetmény.** Értesíti a községi elöljáróság a lakosságot, hogy az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének 1940. évi kiigazgatása megkezdődött. Ennek alapján felhivatnak mindazok, kik megelőzően más községben laktak, s így a celldömölki választói névjegyzékben még nem szerepelnek s a választói joghoz megkívánt korhatárt — férfiak 26, nők 30 év — már betöltötték, vagy az 1940. évben töltik be, hogy a névjegyzékbe való felvételük végett f. évi január hó 31-ig a községháza 3. sz. hodájában jelentkezzenek. Az igazoló okmányok, mint születési anyakönyvi kivonat, iskolai bizonyítvány elhozandó.

— **Szerencsétlenül járt éjjeliőr.** Borsos Sándor 75 éves alsósági lakos, a bazaltbánya éjjeli őre szolgálatából hazafelé igyekezett. A nagy hóviharban azonban eltévesztette az utat és idézte elő a szerencsétlenséget, mert Borsos mintegy 4 méteres partról lezuhant és lábszártörést szenvedett. A celldömölki kórházban ápolják.

— **Este 6 órakor zárnak a celldömölki divatáru kereskedők.** Folyó hó 20-án, szombaton megegyeztek a celldömölki rőfös-, rövidáru- és divatkereskedők, hogy üzletüket nem este 7 órakor, hanem 6 órakor zárják. Ezt az elhatározást mi is helyesnek tartjuk, mert egyrészt szociális gondolkodásra mutat, másrészt fölösleges kiadásoktól mentesülnek az üzlettulajdonosok, villany és fűtési rezsijük csökken, reméljük hogy a vásárlóközönség is megérti a helyzetet.

— **Észak felé...** A kemenesmagasi Árpád Mozgó folyó hó 26-án, pénteken játsza a felvidéki bevonulás alkalmával készült: „Észak felé" című mindvégig élvezetes katonafilmet. Ezenkívül kitűnő kiegészítő műsor és Világhiradó.

— **Leesett a padlásról.** Boda Gyuláné 55 éves csöngei asszony az elmult szombaton lezuhant a padlásléplcsőről. Combtöréstl és kisebb zúzódásokat szenvedett. Ápolásra beszállították a celldömölki kórházba.

— **Jelmezesbál Vönöckön.** Az Országos Frontharcos Szövetség Vönöcki Csoportja február 3-án, szombaton este 7 órai kezdettel jelmezesbált rendez a Csordás-féle vendéglő fölött tánctermében. A bálon lehetőleg jelmezben jelenjen meg [illegible]. Mindenkit szeretettel vár a Rendezőség.

— **Magyargencs házhelyakcióval akarja fejlődését biztositani.** Magyargencs a bögyészi uton nagyarányú házhelyakciót akar lebonyolítani. Két község között utmellett akarják felépíteni a kultúrházat, ezzel kapcsolatban a jegyzői lakást és irodát. Természetes, hogy a házhelyekre igénybevett földeket megfelelővel pótolnák.

— **Leventenap Szergényben.** A szergényi leventecsoport kiváló műkedvelő gárdája ismét színpadra lép, hogy hangulatosan búcsúzzon farsang utolsó vasárnapjától. Vitéz Pölöskey János: „Szőke Terka próbahete" című 3 felvonásos minden ízében kacagtató vígjátékát játsza el február 4-én a szergényi kultúrházban. Az előadás iránt úgy helyben, mint vidéken nagy az érdeklődés. A szinelőadást reggelig tartó táncmulatság követi.

TURUL MOZGALOM

A Berzsenyi Bajtársi Törzs bekapcsolódott az 1939/40. évi iskolánkivüli népművelési munkába s egy közművelődési tanfolyamot rendezett. Az előadások részben megtörtentek, részben folyamatban vannak. Január 29-én, hétfőn Takáts Károly bajtárs „Az egyke helyes megvilágítása" cimen tart előadást. Felkérem a Törzs tagjait, amennyiben az időjárás engedi, az előadásokon a rendes táborozási időben a Korona-szálló egyesületi helyiségében, pontosan jelenjenek meg. — Az előadásokat tartó bajtársak közül azok, akiknek előadása katonai szolgálat, vagy egyebek miatt elmaradt, a helyettes törzsfőnél sürgősen jelentsék be, hogy előadásukat mely napon akarják megtartani.

Február 3-án Frontharcos farsangi táncmulatság a Griff-ben.

A celldömölki járás főszolgabírájától.

479/1940. sz.

Pályázati Hirdetmény.

A vönöcki körjegyzőségben nyugdíjazás folytán megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket, eddigi alkalmaztatásukat, politikai és erkölcsi megbizhatóságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi február hó 20-ig annyival is inkább nyujtsák be, mert a később beérkező ily irányu kérelmeket figyelembe venni nem fogom.

Az állás javadalmát képezik a 62.000/1926 B. M. sz. rendeletben megállapított illetmények.

Megjegyzem, hogy az állás ezidőszerint be van helyettesítve.

Celldömölk, 1940 január 24.

Dr. Hetthéssy sk. főszolgabíró.

Árkiegészítés a hízott sertések után

A Budapest-Ferencvárosi sertésvásáron az utóbbi időben tapasztalt nagymérvű sovány kihizlalatlan szedett sertésfelhajtás ellensulyozására, illetve a sertések magasabb súlyra való kihizlalásának előmozdítására egyes alábbjelzett súlykategóriájú sertések után 1940. év január 22-iki hatállyal bizonyosmérvű árkiegészítés állapíttatik meg. Az árkiegészítés feltételeinek igazolására vonatkozó eljárást az alábbiak szerint szabályoztatott. 1940. évi január 22-től kezdve Budapest-Ferencvárosi sertésvásárra felhajtott és kisgazdaságok által hizlalt; 150 kg-on felüli súlyú sertés után drb-ként 10 P, a 170 kg-on felüli súlyu sertés után pedig tekintet nélkül a hizlaló gazdaságra drb-ként 14 P árkiegészítés állapíttatik meg.

A fenti árkiegészítésre csak az I. rendű mangalica, továbbá zsirsertés jellegű keresztezett sertés igényjogosult. Öreg mangalica vagy zsirsertés jellegű keresztezett továbbá angol hussertés az árkiegészítésben nem részesülhet.

Amennyiben az eladó gazda, illetve kereskedő (beküldő) ezen árkiegészítésre igényt tart, úgy a marhalevelet kiállító vagy azt Budapest-Ferencvárosi sertésvásárra irányító marhalevélkezelő nevezettek szóbeli kérelmére köteles az árkiegészítés alapját képező alábbi 4. és 5. pontokban jelzett adatokat igazolni és ezen igazolását aláírásával, valamint a község pecsétjével ellátni.

Ha a beküldő maga a gazda, azaz ha az eladásra szánt sertés a beküldés napjától visszafelé számítva, legalább három hónapig volt a beküldő birtokában, úgy az eladást lebonyolító bizományos köteles a neki folyósított árkiegészítést a beküldőnek kifizetni.

Ha a beküldő a sertést további eladásra vásárolja, azaz ha a sertés 3 hónapnál rövidebb ideig volt csak birtokában, az árkiegészítésre csak akkor tarthat igényt, ha a marhalevél hátlapján az eladó gazdával az eladási súly (megközelítőleg) megjelölése mellett igazoltatja hogy a 7. pontban megállapított minimális árat az eladónak — akinek legalább három hónapig volt a sertés birtokában — megfizette. A marhalevél hátlapján tehát feltüntetendő: a megközelítő súly és a fizetett vételár, valamint azon körülmény, hogy a sertés legalább három hónapig volt az eladó birtokában. Ezen adatokat tartalmazó feljegyzést a marhalevél hátlapján eladó és vevő tartoznak aláírni. Az adatok helyességét a marhalevélkezelő aláírásával és a község pecsétjével tartozik igazolni.

A bizományos a minimális ár kifizetéséért a beküldővel egyetemlegesen felelős. Ha megállapítást nyer, hogy az eladó gazda a minimális árat a beküldő kereskedőtől nem kapta meg, úgy a bizományos köteles az eladó gazdának a különbözetet megtéríteni. Ezen felelősséget és az ebből folyó kötelezettséget tartozik a bizományos egy külön nyilatkozatban elismerni. A nyilatkozat a vásári bizottsághoz nyujtandó be. Amennyiben a bizományos fentiekre vonatkozólag nyilatkozatot adni nem hajlandó, úgy árkiegészítésben nem részesülhet és a m. kir. földmivelésügyi minisztérium engedélyével további szankciók is alkalmazást nyerhetnek.

A fizetendő minimális ár 150 kg-on felüli sertések után 0·96 P, illetve a 170 kg-on felüli sertések után 1·06 P kg-ként.

Felelős kiadó: Takáts Károly. Laptulajdonos: a Turul Szövetség [illegible] Berzsenyi Bajtársi Törzs. [illegible] szerzője [redacted] Celldömölk. Lapunk [illegible]